

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izahja vsak četrtek in velja s pokutno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gl., za pol leta 1 gl. 60 kr., za četrlet 30 kr. — Naročnina se pošilja opravištvu v dijakem semenišču (Knabenseminar). — Določniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posebne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. —
Kokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.
Za oglašila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr.
dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Ne vdajmo se — Občni zbor Slovenskega društva.

Česki domoljubi so svojim tlačenim rojakom vedno zabičevali: ne vdajmo se. Narod jih je ubogal in se ni udal. Ponosno dviguje se in zavzema v Avstriji oni prostor, ki mu gre po njegovem številu, delavnosti, omiki in premožnosti. Tudi nam Slovincem velja: ne vdajmo se! Jednakopravni smo sosedom Nemcem v davkarji ali štibernici, pred vojaško komisijo. Cesarski podpis nam jamči in priznava v osnovnih državljanskih postavah pravico do jednakopravnosti svojega slovenskega jezika v uradih, šolah in javnem življenji. Zato nam treba skrbeti še zato, da jo res tudi v djanji uživamo, cesar še posebno na Štajerskem zmiraj pogrešamo. Na Kranjskem obrača se to na bolje. Toda pri nas je to drugače. Tukaj razsaja nemčursko-liberalna svojat zoper nas Slovence čezmerno grdo, naduto, ošabno, nesramno, krivično. Mislijo tako glas naših prošenj, naših zahtevanj zadušiti. Nadejajo se, da veljavo domoljubnih mož zatrejo in zlasti slovenskega kmeta zbegajo in pri volitvah v nemškutarski koš spravijo pa uže vidimo, da se varajo. V Ptuiju n. pr. so v kmečkej skupini za okrajni zastop vlovili komaj 36 glasov, med tem ko so slovenski kandidatje n. pr. dr. Gregorič, dr. Ploj, Božidar Raič dobili 116, 115 glasov. Zastonj so toraj bili cesar - Jožefove pojedine, zastonj šulvereinsko rogovilstvo, zaman denar ptujskih nemčurjev in Judežev, slovenski kmet stoji trdno k svojim. Čast in slava mu pred vsem slovenskim svetom! Hvala pa tudi vrlim domoljubom, ki so toliko pogumno in požrtvovalno borili se za svoj narod. Ne vdajmo se!

Podobno živahno gibanje opazili smo letos tudi drugod, na mnogih mestih n. pr. v Ormoži, Slov. Gradci, Slatini, Šmariji, Konjicah, Celji, Šoštanj, po celej Savinskej dolini, Mur-

skem polji in Sevnici, katera je ponosno stopila med narodne slovenske trge. Naše politično Slovensko društvo je zborovalo v Celji, Šoštanj in Sevnici, povsod prav uspešno. Treba, da svoje letošnje delovanje dostojno in koristno konča za našo slovensko reč. Še enkrat hočemo letos štajerski Slovenci postavno zbrati se, preden naši poslanci odidejo v državni zbor.

Še enkrat hočemo letos povzdignoti svoj glas, da ga čujejo ministri in vsa Avstrija. Ne zahtevamo preveliko, a to, kar hočemo, tirjamo tem krepkeje in stanovitneje: postavno nam priznajo jednakopravnost. Ob enem bodemo pa tudi zavračali nemčurske in nemškutarske kričace, ki se nam po sili v prijatelje vrinjajo, da bi nas leži podrli in izdali. Zahtevali bodemo toraj zopet: slovensko učiteljišče v Mariboru, slovenske paralelke na gimnazijah, slovenščine zmožnih uradnikov in sodnikov, slovenskih potovalnih učiteljev za gospodarski poduk kmetom. Ob enem bodemo pozornost sveta skušali obrniti na celjske porotnike, kder so skoro vselej politični, liberalni, nemški strankarji v ogromnej večini in pogosto porotniki slovenščine nezmožni sodijo ljudi, ki se nemški ne morejo zagovarjati. Naposled bodemo še povdarjali, kako to, da smejo nepolitična društva (šulverein) najstrašnejše politično rogovilstvo počenjati in o samej politiki govoriti, Nemce na Slovence, in te na une, kakor „pse in mačke“ hujskati. Javno politično delovanje je dovoljeno, toda vsak mora držati se postavne o političnih društvih. Zakaj sme šulverein izjemo uživati?

Takov je črtež prihodnjemu občenemu zboru Slovenskega društva v Mariboru 2. decemb. ob 3. uri popoldne, zur Stadt Wien. Črtež odgovarja našemu političnemu položaju. Zato upamo, da ta občni zbor ob pravem času s pravim črtežem zboruje. Ne dvomimo, da bode govoril in sklepal iz sre vseh zavednih štajer-

skih Slovencev. Naj se ga toraj obilno vdeležijo. Ne vdajmo se!

Po volitvah v okrajni zastop ptujski.

Pri volitvah v okrajni zastop smo 19. t. m. v skupini velikega posestva propali. Naši možje dobili so pri volitvi komisije 97 nasprotni pa 106 glasov tedaj 9 glasov razločka. Uzrokov je več.

Nemška, prav za prav, nemčurska laži liberalna stranka, ali kakor se sedaj sama imenuje „liberalna slovenska stranka“ pripravljala se je na ta boj več kot pol leta. Da tudi mi nismo roke križem držali, razumno je samo ob sebi, ali naše delo je mnogo težavnejši nego naših nasprotnikov, kajti ti imajo svoje volilce v mestu, naši pa so razkropljeni po cellem okraji. Nekaterim pa je tudi težko dopovedati, da gre tu najbolje za pravice kmeta. Ubogali so vendar razun 5 vsi; le to smo obžalovali, da so nekteri ostali doma in tako pripomogli, da je zmagala mestna stranka, in da bodo vsled tega imeli 3 dolge leta „purgarij“ glavno besedo v okrajnem zastopu in cellem okraji.

Naši kmečki veliki posestniki pa so se pri tej volitvi prepričali, da nemškutarski meščan ne mara za nje. To priča posebno to, da so meščani-nemškutarji, dr. Bresnigg, Ekl in Pisk zametavali pooblastila slovenskega kmeta, tudi taka, katera so bila popolnem postavno napravljena, a nasprotno pa je „purgarsko“ vsako obveljalo.

Naši pošteni kmetje poznajo zdaj še bolje te nemčurske može, katerim ni drugega mar, kakor dobičkarija. Kake nepostavnosti so se pri tej volitvi dogodile, mi ni treba na dolgo in široko razpravljati, vsaj so kmetje to vse sami videli. Omenim naj le, da je nemčur Kasimir kmetu Franježu pooblastilo zmeknil, zopet drugi nemčur je listino našega volilca proč vrgel in jo zamenjal z nemčursko. Tudi to ni bilo v redu, da se je vršila volitev v Muršič-evej gostilni, kjer se navadno zbirajo Ptujski najhujši nemčurji ter so imeli „korajžo“.

Ali se še spominjate Vi vrli možje, kako so Vas lovili, da celo pisali so Vam v slovenskem jeziku, katerega ti ljudje zaničujejo iz dna srca in kako so se Vam hlinili! Ali se še spominjate, kako so kričali, duhovnikov in doktorjev ne voliti! Se ve da, duhovnikov se bojijo, ker dobro znajo, da duhovnik nikdar ne bode v njihov rog trobil. Tudi slovenskih dohtarjev se bojita Ekl in Pisk. Pa glejte politično hinavstvo! Zakaj pa so meščani 22. nov. t. l. vse svoje dohtarje t. j. Miheliča, Bresnigga, in Strafelo volili v okrajni zastop, ako so dohtarji nepotrebni? Ali oni si mislijo inace,

namreč oni hočejo imeti zagovornike dohtarje zato da bi Slovence laglje pokresali.

Da pa so zmagali meščanje, zahvaliti se imate Vi slovenski možje, tudi mnogim tistim ljudem, ki žive med Vami in ki se Vam delajo, da so Vaši prijatelji. Poglavitni ti Vaši pravi sovražniki so: Šostarič pri sv. Vid-u, Svaršnik v Majspergu, Lešnik pri sv. Janži, oba Mariniča pri sv. Urbani in Matevž Pernat iz Mihovec, sploh večidel Poljanci desnega Podravja. Ti ljudje so zakrivali, da je propala 19. t. m. naša, to je kmečka slovenska stranka. Zato pa je treba, da si te ljudi zapomnite.

Največ imajo ti ljudje na vesti, da bodo dolga 3 leta gospodarili ptujski meščanje z Vašim premoženjem in ti imajo na vesti, ako se bode gospodarilo slabo. V drugej vrsti pa so zakrivali tisti meščanje, katerim nosijo kmetje svoje peneze t. j. Mihelič, Rodošekov sin, notar Filaferro, kramar Kolenc, mesar in gostilničar na Bregu Stanič in drugi. — Ker se je pa ta volitev, kakor sem že omenil, vršila nepostavno, vložili smo proti njej Slovenci protest in zahtevamo, da se ovrže ter razpiše nova volitev. Ako tega v Gradci ne storijo, potem idemo na Dunaj in tam mislimo, da se nam ne da nič drugega kakor vsakemu državljanu t. j. pravica. Pravico išče ubogi Slovenec in nič drugega kot pravico. Ne mislite pa Vi nemškutarji, da smo zbog zmage potrti, ne, drugokrat se bomo bolje poznali in vedeli bomo, kako so imamo z Vami boriti. Vam slovenskim volilcem pa izrekamo še jedenkrat najtoplejšo zahvalo za mnogo brojno številno vdeležbo, glejte, da vzdramite tudi tiste, ki se te volitve iz tega ali onega vzroka vdeležili niso in kadar dobite zopet glas, da imate priti v črni Ptuj volit, pridite vsi, nikdo ne sme reči, „da brez mene tudi opravijo“ kajti ta volitev nas je prepričala, da je zmaga vselej naša, ako pridemo vsi in smo složni.

—c.

(Konec prihodnjič.)

Gospodarske stvari.

Poštna hranilnica.

II. Če pa izdatnik takega čeka želi, da bi se plačilo opravilo pri katerem koli poštnem uradu, in ne na Dunaji, to pristavi na zadnjo stran čeka svoj podpis in adresu tiste osebe ali firme, kateri, in pa ime poštnege urada, pri katerem se ima plačilo opraviti, ter pošlje tako popisani ček poštnine prosto in pod priporočilom poštno-hranilničnemu uradu, kateri brž ta iznos pri dotičnem poštnem uradu nakaže. Ako bi vložnik rad, da bi mu ne bilo treba vsakega s čekom nakazanega iznosa pri najbližjem poštnem uradu v svoji vložni knjižici odpisati dajati, lahko si tudi v tem pomaga in sicer tako le: Treba mu je samó,